

ספרי' — אוצר החסידים — ליובאוויטש

לקוטי שיחות

מכבוד קדושת

אדמו"ר מנחם מענדל
שניאורסאהן

מליובאוויטש

קרח

מתורגם ומעובד לפי השיחות של לקוטי שיחות חלק ה
(תרגום הפשי)

יוצא לאור על ידי
"מכון לוי יצחק"
כפר חב"ד ב'

שנת חמשת אלפים שבע מאות ושמונים וארבע לבריאה
שנת השבעים וחמש לנשיאות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח

לעילוי נשמת
הרה"ח ר' משה בן הרה"ח ר' ברוך ע"ה
חיימסון
נפטר ביום ב' תמוז ה'תשע"ז
ת. נ. צ. ב. ה.
*
נדפס ע"י צאצאיו שיחיו

היי שותף בהפצת עניני "משיח וגאולה"!!!
להקדשות ולפרטים נוספים:
טל.: 753-6844 (718) או 934-7095 (323)
אימייל: info@torah4blind.org

Be A Partner
In Spreading *Inyonei Moshiach U'geula!!!*
To Dedicate This Publication
In Honor Of Your Family Or A Loved One
For More Info. Call:
(718) 753-6844 or (323) 934-7095
or email: info@torah4blind.org

For this and other books on Moshiach & Geulah, go to:
<http://www.torah4blind.org>
TO DEDICATE AN ISSUE IN HONOR OF A LOVED ONE, CALL (323) 934-7095

הכתובת להשיג השיחות באינטרנט:
<http://www.torah4blind.org>

קרח

להביא את 770 הביתה!

כל מי שהיה ב-770 אי פעם, זוכר בודאי את שלל הקובצים והעלונים המחולקים בכל ליל שבת קודש כעת ניתן להשיג את חלקם ברשת האינטרנט, אצלך בבית!

קבצים גרפיים וקבצי טקסט:

דבר מלכות: שיחות כ"ק אד"ש מה"מ מהשנים תנש"א-תשנ"ב.
יחי המלך: קונטרס שבועי, הכולל שיחות-קודש בעניני גאולה ומשיח.
המעשה הוא העיקר: לקט הוראות למעשה בפועל משיחות כ"ק אד"ש מה"מ (החל משנת תשמ"ח).
שיחות הגאולה: גיליון שבועי של ימות המשיח, בהוצאת "האגודה למען הגאולה האמיתית והשלימה".
מעייני חיי: גיליון שבועי לילדים, בהוצאת "מכון לוי יצחק" בכפר חב"ד ב'.
האמונה הטהורה: גיליון שבועי בעניני אחרית הימים.

קבצים גרפיים בלבד:

לקוטי שיחות: שיחה מוגהת של כ"ק אד"ש מה"מ היו"ל לקראת כל שבת ב-770, על-ידי "ועד להפצת שיחות".
חדש לקוטי שיחות (מתורגם): שיחה מוגהת של כ"ק אד"ש מה"מ הנדפס בספרי לקוטי שיחות, בהוצאת "מכון לוי יצחק" בכפר חב"ד ב'.
להקהיל קהילות: גיליון שבועי מתורתו של משיח בעניני הקהלות קהילות בשבת, בהוצאת צא"ח העולמית, ניו-יורק.

קבצי טקסט בלבד:

פנימיות: ירחון לבני הישיבות, בהוצאת מרכז את"ה בארץ הקודש.
ליקוט ניגונים: שתי חוברות על הניגונים שניגן וביאר כ"ק אד"ש מה"מ, בהוצאת קה"ת (תשנ"ב).
דרך הישרה: (אידיש) קונטרס מיוחד לילדים, הכולל שיחות-קודש בעניני גאולה ומשיח.
לעבן מיט דער צייט: (אידיש) קטעים לפרשת השבוע מתוך הספר, בהוצאת ישיבת "אהלי תורה", ניו-יורק.
דבר תורה: (אידיש) דף שבועי לילדים, היו"ל על-ידי מוסד חינוך "אהלי תורה", ניו-יורק.

כמו-כן ניתן להוריד באתר את "קונטרס בית רבינו שבבבל" ושיחת ש"פ שופטים ה'תנש"א

מדור מיוחד לספרים וחוברות באנגלית בעניני גאולה ומשיח!

האתר מנוהל ע"י הרה"ת ר' יוסף-יצחק הלוי שגלוב

וכתובתו: <http://www.moshiach.net/blind>

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

א. שני הנסים בג' תמוז קשורים לפרשת קורח

השם בלשון הקודש של כל דבר מורה⁸ על מהותו.

מכך מובן, שהקשר שבין כל הפרשיות שבאותה פרשה, ואף בין הענין הראשון לאחרון – למרות שפרשיות רבות מבדילות ביניהם – חזק הרבה יותר מהקשר שבין סיום פרשה אחת לבין תחילת הפרשה שלאחריה – למרות שענינים אלו סמוכים זה לזה, דבר המוכיח שיש ביניהם קשר. שהרי, כיון שענינים אלו נחלקים לשתיהן פרשות שונות, הרי מוכח שתוכנם העיקרי שונה.

(לפעמים אף ייתכן, שהקשר שבין תחילת פרשה לבין סיום הפרשה שלפניה הוא באופן של שלילה. כגון, הקשה שבין "פרשת המרגלים", בתחילת פרשת שלח, לבין "פרשת מרים", שבסיום פרשת בהעלותך, הוא בכך שהמרגלים ראו שמרים "לקחה על עסקי דיבה", אך למרות זאת "לא לקחו מוסר"⁹).

מכך מובן לגבי הפרשיות שבפרשתנו, שהקשר שבין הענין של "ואני נתתי לך את משמרת תרומתי"¹⁰, העוסק במתנות כהונה, לבין מחלוקת קורח, אינו רק בכך שכ"ד מתנות כהונה ניתנו על ידי ש"בא קורח וערער על הכהונה"¹¹, אלא שכ"ד מתנות כהונה קשורות למחלוקת קורח עצמה, ולפיכך גם הענין של כ"ד מתנות כהונה הוא חלק מהפרשה הנקראת בשם "קורח".

יש להבין: מהותו של קורח היא לחלוק ולהתנגד לכהונת אהרן, בניגוד לענין של כ"ד מתנות כהונה, אשר הוא ה"כותב וחותם

פרשת קורח נקראת פעמים רבות בסמוך לג' תמוז (או ביום זה עצמו) – היום שבו¹ אמר יהושע "שמש בגבעון דום"² – שזהו אחד הנסים הגדולים ביותר שהתרחשו, כנאמר "ולא היה כיום ההוא לפניו ואחריו..."³. ושנים רבות לאחר מכן (בשנת תרפ"ז) שוחרר הרבי ממאסרו באותו יום⁴ – וגם שחרור זה הוא אחד מהנסים הגלויים ביותר שהתרחשו בדורנו.

כיון שנס השחרור מהמאסר של הרבי נועד על-ידי ההשגחה העליונה ליום שבו התרחש הנס של "שמש בגבעון דום", הרי⁵ שיש ביניהם קשר⁶.

דלפי הידוע⁶, שכל המועדים נרמזים בפרשיות הנקראות בתורה בסמוך להם, מובן, שלגבי שני נסים אלו – "שמש בגבעון דום", ושחרורו של הרבי – ניתן למצוא רמזים בפרשת קורח.

ב. כ"ד מתנות כהונה בפרשת קורח

כבר דובר פעמים רבות שבכל אחת מהפרשות – ג"ן סדרים דאורייתא – יש נקודה מיוחדת, אשר "מקיפה" את כל הנאמר בה. ונקודה זו, שהיא הבריה התיכון של כל פסוקי הפרשה, נרמז בשמה של הפרשה⁷, כי

1) סדר עולם רבה פ"א.
2) יהושע י, יב.
3) שם, יד.
4) פרשת המאסר והגאולה – ראה לקו"ד ח"ד ליקוט לדי-לו.
5) להעיר ממרו"ל (תענית כט, א. ושי"ג) מגלגלין זכות ליום זכאי. עיי"ש. וראה לקו"ש [המתורגם] ח"ח ע' 23.
6) ראה גם לקו"ש חכ"ח ע' 260 ואילך. ועוד.
7) של"ה חלק תושב"כ ר"פ וישב.
8) ראה בארוכה לקו"ש [המתורגם] ח"ה ע' 58. ועוד.
9) ראה שעהו"א פ"א. וראה בארוכה לקו"ש [המתורגם] ח"ז ע' 37 ואילך ובהערות שם.
10) רש"י ר"פ שלח (מבמב"ד פט"ו, ו. תנחומא שלח ה).
11) ועד"ו הוא גם בנוגע להסמיכות ד"ויקח קרח" לפ' ציצית (במדב"ד פ"ה, ג. תנחומא פרשתנו ב) שקרח חזק על הציצית.
12) פרשתנו יח, ת.
13) ספרי ורש"י שם.

ד. מהי טענת קורח "ומדוע תתנשאו"?

גם בעצם הענין של מחלוקת קורח ועדתו אין מובנת טענתם על כהונת אהרן "כי כל העדה כולם קדושים ובתוכם ה' ומדוע תתנשאו על קהל ה'"¹⁸.

ולכאורה: אף קורח ועדתו חפצו להיות כהנים, כמוזבן מתשובת משה רבינו "ובקשתם גם כהונה"¹⁹, ומדוע הם טענו, אפוא, "ומדוע תתנשאו..." – טענה השוללת בכלל את ההתנשאות?

לגבי עדת קורח, עדיין אפשר לומר, שבטענתם "ומדוע תתנשאו" הם לא התכוונו לבטל את ההתנשאות בכלל²⁰, אלא הם רצו לשלול התנשאות כמו זו של משה רבינו ושל אהרן, אשר היה הכהן הגדול היחיד. ולכן לא סתרה טענתם "ומדוע תתנשאו" את "ובקשתם גם כהונה", שיהיו הרבה כהנים גדולים.

אך לגבי קורח עצמו, אין מובן: הוא סבר, שהוא יהיה הכהן הגדול היחיד²¹, ואם כן, הטענה "ומדוע תתנשאו" מופנית גם כלפיו?

ה. כהונה – השפעת הקדושה לעם

כדי להבין כל זאת יש להקדים ולבאר את הנאמר בספר "נועם אלימלך"²² על "ואתפגג קורח" (התרגום של "ויקח קרח"), שזה בדומה לרקיע המבדיל בין מים למים.

מהו הקשר בין הרקיע המבדיל וכו' לבין מחלוקת קורח על כהונת אהרן?

אחד ההסברים לכך הוא:

(18) פרשתנו טו, ג.

(19) שם, יז"ד.

(20) שהרי גם הם היו "נשיאי עדה".

(21) ראה רש"י טו, ז (מבמדב"ר פי"ה, ה. תנחומא פרשתנו ה): שכולם אובדים ואחד נמלט .. טעה ותלה בעצמו.

(22) הובא (ונתבאר) באוה"ת קרח ע' תרצו. תשכג. ד"ה כל פטר רחם תרכ"ו. ועוד. (והוא ע"פ ח"א יו, א ואילך – הובא גם בצרור המור כאן). וראה גם לעיל ע' 108 ואילך. לק"ש ח"י"ח ע' 219 ואילך.

ומעלה בערכאין"¹¹ את כהונת אהרן. וכיצד ייתכן אפוא לומר, שלשני הפכים אלו יש נקודה זהה, כך שגם הענין של מתנות כהונה נקרא בשם "קורח"?

ג. כיצד נקראת פרשה בתורה בשם "קורח"?

פרט נוסף אינו מובן בשמה של הפרשה: על הפסוק "ושם רשעים ירקב"¹² נאמר בגמרא¹³ "רקביבות תעלה בשמותן, ולא מסקינן בשמייהו" (=לא יקרא אדם לבנו שם אדם רשע – רש"י). מכך מובן בקל וחומר, שאין לקרוא לספר או לפרשה בתורה בשם של רשע, כי על ידי כך מנציחים את שמו הרבה יותר מאשר על ידי קריאת אדם "בשמייהו", כי התורה היא נצחית.

ולפי זה קשה: קורח היה רשע אשר לא שב בתשובה (ורק בניו עשו תשובה¹⁴), וכיצד ייתכן שפרשה בתורה תיקרא על שמו?

וכן: בנוסף לכך שלגבי כל הרשעים נאמר "דלא מסקינן בשמייהו" אף כששםם "חלק", הרי כאן גם השם עצמו – קורח מלשון "קרח"¹⁵ – מצביע על פילוג ומחלוקת¹⁶.

לפי זה תמוה יותר מדוע פרשה בתורה נקראת בשם "קורח": כל התורה, כולל פרשת קורח, הרי "ניתנה לעשות שלום בעולם"¹⁷, וכיצד ייתכן שפרשה בתורה תיקרא בשם "קורח", מלשון קרחה – מחלוקת?

(12) משלי י, ז.

(13) יומא לה, ב.

(14) רש"י פרשתנו טו, ז. פנחס כו, יא. וראה גם סנה' קי, סע"א.

(15) סנה' קט, ב.

(16) ראה ילקוט ש' ראה רמו תמצא: לא תתגודדו לא תשימו אגודות אגודות ותהיו חלוקין אלו על אלו שלא תשימו קרחה בכם כשם שעשה קרח שחלק לישראל ועשאן אגודות אגודות כו'. וראה גם פנים יפות כאן, שקרח (בצירוף רע) בנימטריא מחלוקת.

(17) רמב"ם סוף הל' תנוכה. וראה גיטין נט, ב. ובספרי (ו, כו): וישם לך שלום כו' ד"א זה שלום תורה שנאמר ה' עזר לעמו יתן ה' יברך את עמו בשלום. וראה לקו"ש ח"ח ע' 349 ואילך.

לעילוי נשמת

ותיק וחסיד אי"א עוסק בצ"צ באמונה
מסור ונתון לעשות צדקה וחסד
בעל מעשים ומרץ ורב פעלים
הרה"ח התמים ר' שניאור זלמן ע"ה
בן הרה"ח התמים ר' יצחק אלחנן הלוי הי"ד
שגלוב
מקושר מאוד לכ"ק אדמו"ר מה"מ מליובאוויטש
ממיסדי ומנהלי הארגון "פרי"
לקרב את היהודים עולי רוסיא לאביהם שבשמים
ולהכניסם בבריתו של אאע"ה
המדריך והמשפיע שלהם ורבים השיב מעון
הפיץ תורה ע"י שיעוריו הרבים
ממנהלי ופעילי מבצע תפילין וכו'
השקיע כוחות רבים לטובת שכונת המלך
ולחיזוק כבוד רבני ליובאוויטש
זכה להעמיד דורות חסידים ואנשי מעשה
נפטר בשם טוב
כ"א תמוז ה'תשס"ו
ת' נ' צ' ב' ה'

ייחודם של הכהנים משאר בני ישראל הוא בכך, שהכהנים מנותקים מעניני העולם הזה ועוסקים בעניני קדושה בלבד. ובמיוחד כהן גדול, אשר על כך היתה עיקר מחלוקת קורח, שעליו נאמר²³ "ומן המקדש לא יצא".

אך יחד עם זאת שהכהן, ובמיוחד הכהן הגדול, מובדל מכל ישראל, הם "ממשיכים" ומשפיעים מכהונתם לכל ישראל. כנאמר בלקוטי תורה על הפסוק "בהעלותך את הנרות"²⁴, שעל ידי הדלקת נרות המנורה, "העלה" אהרן את כל ישראל לדרגה שלו – הוא החדיר בהם את הדרגה של "אהבה רבה" (הנעלית מ"אהבת עולם"²⁵) – דרגתו של אהרן. ועל כך טען קורח, שכשם שיש מעלה בכהנים בהיותם מובדלים מעניני העולם, כך יש מעלה ב"כל העדה" העוסקים בעניני העולם ועושים מהם כלים לאלקות, ואדרבה: התכלית העיקרית היא, הפיכת ה"תחתונים" לדירה לו יתברך. וכיון ש"כל העדה כולם קדושים ובתונם הוי", "המשכה" של שם הוי, שם העצם²⁶, היא "בתוכם", על ידי עבודתם של "כל העדה", ההופכים את העולם לדירה לה' יתברך – לכן "מדוע תתנשאו על קהל ה'", מדוע יתנשא (משה ו) אהרן לעומת קהל הוי' על כך שהם נותנים לכלל ישראל ממעלתו של אהרן.

לכן לא סתרה הטענה "ומדוע תתנשאו" את "ובקשתם גם כהונה", כי הם חפצו כהונה מסוג מסויים, שאין לה קשר התחברות עם "כל העדה"²⁷.

(23) אמור כא, יב. וראה רמב"ם הל' כלי המקדש פ"ה ה"ו. הל' ביאת המקדש פ"א ה"י.
(24) הובא גם (בקצרה) בלקוטי פרשתנו כד, סע"א לענין "מחלוקת קרח וטענתו". ושם, שזוהו ענין "דיקנא דכהנא רבא", כי ה"אהבה רבה" שמבחי' "ורב חסד", "להיותו מלמעלה מסדר ההשתלשלות, על כן אי אפשר להיות נמשך כ"א ע"י בחי' שערות דוקא". ע"ש בארוכה.
(25) ראה ברכות (יא, ב) ובמפרשים ופוסקים לשם. פ"ח ש' הק"ש פ"א.
(26) כי"מ להל' ע"ז פ"ב ה"ו. וראה פרדס שער יט בתחלתו.
(27) ועפ"ז יובן מה שלא חלק קרח על הציווי "העבירו

זהו הקשר בין "ואתפלג קורח" לבין "רקיע המבדיל בין מים למים", כי מהותו של הרקיע היא להבדיל בין המים העליונים למים התחתונים, כך שה"עליונים" וה"תחתונים" יהיו נבדלים, ולא יהיה ביניהם קשר.

1. רקיע המבדיל בין מים למים

מה היתה טעותו של קורח? – ניתן להבין זאת על פי דוגמת הרקיע המבדיל עצמו:

הסיבה לכך שביום השני אין נאמר "כי טוב" היא, כדברי חז"ל, כי "בו נבראת מחלוקת"²⁸ – ה"מחלוקת" והמחיצה בין המים העליונים למים התחתונים. למרות זאת, ביום השלישי "הוכפל בו כי טוב", "אחד למלאכת המים ואחד למלאכתו של יום"²⁹ – כי אז, ביום השלישי, "נתבררה" ונודככה המחיצה שנבראה ביום השני³⁰.

מכך מובן, שאמנם צריכה להיות מחיצה בין עליונים לתחתונים, ומשום כך ברא הקדוש ברוך הוא את הרקיע המבדיל, אך ה"טוב", התכלית והשלמות של המחיצה, היא דוקא כאשר למרות הבדלתם לשני סוגים, "עליונים" ו"תחתונים", יש ביניהם קשר וחבור.

בדומה למתן תורה, שהיה באלף השלישי, כנגד היום השלישי של מעשה בראשית³¹ – אשר מהותו היא, שלמרות ההבדלה לשני

תער על כל בשרם" (בהעלותך ח, ז) – אף שזה ה' סיבת המחלוקת שלו (ראה במדב"ר פ"ח, ד. וראה גם סנה' ק', א) – כי ענין השערות הוא בכדי שעל ידם יהי החיבור והמשכת הקדושה דכהנים לישראל (כנ"ל הערה 24), וקרא לא רצה בחיבור זה, ולכן רצה להיות כה"ג כמו שהוא "קרח", בלי שערות.

(28) ב"ר פ"ד, ו. וראה גם חז"א מו, א.

(29) ב"ר שם. רש"י בראשית א, ז.

(30) אהר"ת בראשית לד סע"א. ד"ה כל פטר רחם שם

(ע' שכב). וראה גם זור שם.

(31) רמב"ן ובחיי בראשית ב, ג.

(* בפשוטות הרי אפ"ל שבכלל מחלוקתו על הכהונה שיהי' הוא הכהן. הרי במילא לא יצטרך להעביר תער על בשורו. אבל ראה לקוטי פרשתנו נד, ב: "ולכן יוכל הוא ג"כ להיות כה"ג. אנ"פ שבזו"מ א"א להיות המשכת קדושה עליונה מבחי' שערות".

טבע העולם, אִז די וועלט אַליין איז מסייע צו צמיחת הגאולה.

(משיחות יום ה' פ' קרח, בדר"ח תמוז ו"ש"פ קרח, ג' תמוז תנש"א)

אמנם עדיין יכולה להיות השאלה – כפי שכמה שואלים: אפילו כאשר אני בעצמי עושה את עבודתי בשלימות, עד שאני מגיע לדרגה שמציאותי היא "יפוצו" (תכלית הביטול) – מה התועלת בזה, כאשר "אתם המעט מכל העמים"¹, ובעולם סביב ישנם שבעים אומות שהם ריבוי עצום בכמות בערך להכבשה אחת².

ובסגנון אחר: מה יאמר העולם ומה יאמרו האומות על כך שיהודי עושה את עבודתו ד"יפוצו מעינותיך חוצה", ובמיוחד – בקירוב הגאולה האמיתית והשלימה, הרי אין הם מבינים מה פירוש הדבר?! אמנם זוהי עבודה גדולה ונעלית ביותר – אבל צריכים לכאורה להתחשב – טוען הוא – עם העולם!

והמענה על זה הוא: העולם כבר מוכן! כאשר יהודי יעשה את עבודתו כדבעי – באופן שלמעלה ממדידה והגבלה, וביחד עם זה כפי שזה משובש בכלים דלבושי הטבע – יראה איך שהעולם, טבע העולם ואומות העולם מסייעים לו בעבודתו.

. . . עאכו"כ עכשיו, כאשר כו"כ ממניעות ועיכובים אלו אינם [וכאמור לעיל, שגם במדינה ההיא נעשו שינויים גדולים לטוב], ואדרבה – בעולם עצמו רואים את הנסים והנפלאות שמתרחשים בפרט בשנים האחרונות [שנת נסים, ושנת אראנו נפלאות] – כבר הגיע הזמן, שהגם שצריך להיות ענין שלמעלה ממדידה והגבלה – נסים ונפלאות, עד לנסים ונפלאות דגאולה האמיתית והשלימה – ה"ז חודר גם בטבע העולם, שהעולם עצמו מסייע לצמיחת הגאולה.

הוספה בשורת הגאולה

כט.

דערביי קען נאָך זיין די שאלה – ווי אַנדערע פרעגן: אפילו בשעת איך אַליין טו מיין עבודה בשלימות, ביז אַז איך דערגרייך צו אַ דרגא וואָס מיין מציאות איז „יפוצו“ (תכלית הביטול) – וואָס העלפט עס, ווען „אתם המעט מכל העמים“¹, און אין דער וועלט אַרום זיינען פאַראַן שבעים אומות וועלכע זיינען אַ ריבוי עצום בכמות בערך צו דער כבשה אחת.²

ובסגנון אחר: וואָס וועט די וועלט און וואָס וועלן די אומות זאָגן אויף דעם וואָס אַ איד טוט זיין עבודה פון „יפוצו מעינותיך חוצה“, ובמיוחד – אין ממחר זיין די גאולה האמיתית והשלימה, זיי פאַרשטייען דאָך ניט וואָס דאָס מיינט?! ס'איז טאַקע גאָר אַ גרויסע און הויכע עבודה – אָבער מ'דאַרף זיך דאָך לכאורה רעכענען – טענה'ט ער – מיט דער וועלט!

איז דער ענטפער אויף דעם: די וועלט איז שוין צוגעגרייט, פאַרטיק! בשעת אַ איד וועט טאָן זיין עבודה כדבעי – באופן שלמעלה ממדידה והגבלה, וביחד עם זה ווי דאָס איז אָנגעטאָן אין די כלים פון לבושי הטבע – וועט ער זען ווי דער עולם, טבע העולם און אומות העולם זיינען אים מסייע אין זיין עבודה.

... עאכו"כ איצטער, ווען מ'האָט ניט כו"כ פון די אַלע מניעות ועיכובים [וכאמור לעיל, אַז אויך אין מדינה ההיא זיינען געוואָרן שינויים גדולים לטוב], ואדרבה – אין דער וועלט אַליין זעט מען די נסים ונפלאות וואָס קומען פאַר בפרט אין די לעצטע יאָרן [שנת נסים, און שנת אראנו נפלאות] – איז שוין הגיע הזמן, אַז הגם וואָס עס דאַרף זיין אַן ענין שלמעלה ממדידה והגבלה – נסים ונפלאות, ביז די נסים ונפלאות פון דער גאולה האמיתית והשלימה – נעמט עס דורך אויך

(1) ואתחנן ז, ז.

(2) תנחומא תולדות ה. אסת"ר פ"י, יא. פס"ר פ"ט, ב.

לקוטי

קרח

שיחות

למחלוקת קורח על הכהונה, כדי³⁶ שיגיעו אחר כך לידי נתינת כ"ד המתנות של בני ישראל ועניניהם לכהונה, בברית מלח עולם. כלומר, שחיבור העליונים והתחתונים, שגם היהודים העוסקים בעניני העולם מעניקים מה"ראשון" ומה"מובחר" שלהם לקדוש-ברוך-הוא – הבא לידי ביטוי במתנות הכהונה – יהיה חזק הרבה יותר מכפי שהיה לפני מחלוקת קורח.

וזהו ההסבר לקשר שבין פרשת "ואני הנה נתתי לך את משמרת תרומתי" לבין פרשת מחלוקת קורח, למרות, שלכאורה, אלו הם שני הפכים – כדלעיל בסעיף ב' – כי אדרבה: תכלית מחלוקת קורח היא להביא לידי "ואני הנה נתתי לך..."³⁶.

זהו הטעם לכך שפרשה זו בתורה נקראת בשם "קורח", למרות ש"קורח (מלשון "קרחה", מחלוקת) הוא ההיפך מענין התורה, כי תכלית התורה, אשר "ניתנה לעשות שלום בעולם" – מציאות חדשה – היא, שגם "קורח" יתאחד עם התורה. גם ממחלוקת ומ"קרחה" יהיה שלום, כאמור בסעיף ו' לעיל, שגם לאחר מתן תורה נותרה ההפרדה בין "עליונים" לבין תחתונים" ואדרבה: זהו החידוש של מתן תורה, שגם ה"תחתונים", כמות שהם, בדרגה ובמצב של "תחתונים", יהיו מחוברים ל"עליונים".

ח. שבח של טבע ושבח של נס

לפי כל האמור לעיל יובן הקשר של פרשת קורח לג' תמוז, שבו אמר יהושע "שמש בגבעון דום":

כאשר אמר יהושע "שמש בגבעון דום" טענה כלפיו השמש: "אתה אומר שאדום, ומי אומר קילוסו של הקדוש-ברוך-הוא", והשיב לה יהושע: "שתוק ואני אומר"³⁷.

(36) ראה בארוכה לקו"ש [המתורגם] ח"ה ע' 66 ובהערות שם, שגם הירידות שבעולם הנעשים ע"י חטאים – מכיון שהם "ע"פ ההשגחה העליונה" (ועיי"ש שאין זה סתירה לענין הבחירה, כי ההשגחה אינה מכרחת את האדם) – הם בשביל העל"י שלאח"ז. ע"ש בארוכה. (36*) ראה גם לקו"ש ח"ח ע' 221 ואילך. (37) ילקו"ש יהושע רמז כב.

סוגים, "עליונים" ו"תחתונים", הרי "התחתונים יעלו לעליונים והעליונים ירדו לתחתונים"³².

כך גם לגבי ישראל, שלמרות שיש ביניהם סוגים שונים: יש יהודים שעבודתם היא להתמסר לחלוטין לענינים של קדושה, ככהן גדול אשר "ומן המקדש לא יצא", ויש יהודים, שעבודתם העיקרית היא "לברר" ולזכך את עניני העולם על ידי העבודה של "וכל מעשיך יהיו לשם שמים"³³, או "בכל דרכיך דעהו"³⁴, אך למרות זאת, צריכים ה"כהנים" להשפיע מקדושתם גם ליהודים אחרים – "העליונים ירדו לתחתונים", ולגרום על ידי כך לכולם את "בהעלותך את הנרות" – "התחתונים יעלו לעליונים", לעורר בהם אהבה ותשוקה להיות "כהנים", שאף הם יהיו, ולפחות בשעות מסוימות, מנותקים מעניני העולם ועוסקים בתורה כיושבי אהל³⁵.

ז. התכלית: הפיכת קורח לתורה

כשם שהכוונה בהתהוות הרקיע המבדיל היתה שאחר כך, ביום השלישי, הוא יביא לידי המעלה המושלמת – חיבור עליונים ותחתונים, אשר משום כך נאמר מאוחר יותר "כי טוב" גם על התהוות הרקיע עצמו, כך גם לגבי "ואתפלג קורח", שדומה ל"רקיע המבדיל": הקדוש-ברוך-הוא גרם

(32) שמו"ר פ"ב, ג. תנחומא וארא טו.

(33) אבות פ"ב מ"ב.

(34) משלי ג, ו.

(35) וכהוראת חז"ל (אבות פ"ד * מ"ח) "הוי ממעט בעסק ועסק בתורה" – שגם הבעל עסק צריך [לא רק "לקבוע עתים לת"ת ביום ובלילה כפי כחו ויכלתו" (הל' ת"ת לאדה"ו פ"ג ה"ד) אלא שצריך גם] למעט בעסקו ולעסוק בתורה (ראה לקו"ש [המתורגם] ח"ז ע' 186; ע' 197. וראה לעיל ע' 117) וכמו שדובר בשיחת ט"ו בשבט (תשל"א – נדפסה בלקו"ש ח"ז ע' 312) שגם הבעלי עסק צריכים "לגזול" משעות העסק ולנצלם ללימוד התורה. וראה בארוכה שיחת תגה"ש שנה זו (תשל"א).

(* ולהעיר שלחנהרין ללמוד פרקי אבות "כל שבתות הקיץ" (סדר אדה"ח. וראה לקו"ש [המתורגם] ח"ז ע' 185 הערה 2) – ברוב השנים לומדים פרק זה בש"פ קרח.

לעומת עבודתם של יושבי אהל, שבכך הם "ממשיכים" אלקות בעולם עצמו, אך בכל זאת הם זקוקים לעבודה של "יעלו לעליונים", שלפעמים עליהם להפסיק בעבודת הבירורים ולעסוק בתורה, ודוקא על ידי כך מגיעים לתכלית ולשלמות של עבודת בעלי העסקים עצמם,

כך גם לגבי ההנהגה הטבעית, שאמנם, ב"קילוסו של הקב"ה" המתבטא בהנהגה הטבעית יש מעלה לעומת שירת הנשמות, בכך שהנהגה זו מראה כיצד גם הנבראים ("תחתונים") אינם משנים תפקידם, אך למרות זאת, נדרש לפעמים ביטול הנהגת הטבע. ועל ידי כך שהטבע מתבטל למען בני ישראל, והם משבחים את הקב"ה על הנסים⁴³ שהוא עושה עמם ("שמש בגבעון דום") – על ידי כך מתגלית הפנימיות והתכלית של הנהגת הטבע עצמה, וקילוסו שירת השמש מגיע לשלמותו⁴⁴.

ט. הטבע עצמו "מסכים" לנס

כשם שבנס של "שמש בגבעון דום", הרי למרות שבחיצוניות התבטל אז מהלך השמש הטבעי, אך למרות זאת הגיע על ידי כך לשלמות טבע השמש עצמו, כדלעיל,

כך גם בנס של יום ג' תמוז תרפ"ו, שעם היותו נס גלוי שלמעלה מהטבע, היתה לו השפעה בטבע עצמו, שאף הוא "הסכים" לנס.

כפי שכבר סופר כמה פעמים⁴⁵, שאותם אנשים אשר אסרו את הרבי, הם עצמם בעודם במלוא כוחם נאלצו לשחררו.

ואדרבה: כאן התבטא "חיבור עליונים ותחתונים" במדה רבה יותר מאשר ב"שמש בגבעון דום", כי גם בעת השחרור הם עדיין היו בתוקפם, ומפני עוצמתם במשרתם הם יכלו

(43) ראה מדרש תהלים ע: עשה עמהם (נפלאות) אלא בשביל שיהיו מזכירים נפלאותיו.

(44) ראה לקו"ש [המתורגם] ח"ו ע' 97 ואילך בפירושו "וישב הים לאיתנו – לתנאו" – שעי" שקים הים את תנאו (אף שעי" נתבטל הוא ממיציאותו), עי" דוקא בא הוא "לאיתנו". ע"ש.

(45) ראה גם לקו"ש [המתורגם] ח"ד ע' 47.

לצוות על שחרורו, שלא כ"שמש בגבעון דום", שבשעת הנס התבטל טבע הילוך השמש.

ו. "ואתפלג קורח" מביא לידי "ואני הנה נתתי לך..."

יש בכך ענין נוסף: הדרגה של ה"תחתונים" היתה בשנת תרפ"ז נמוכה הרבה יותר: דרגת ה"תחתונים" של הילוך השמש היא הרי "קילוסו של הקדוש-ברוך-הוא". ואילו מי שאסרו את הרבי על הרבצת תורה וחיוזק היהדות פעלו באופן שלהיפך מהקילוס – אך למרות זאת, אף הם סייעו מאוחר יותר בשחרורו, בעודם בתוקפם⁴⁶.

לפי זה מובן, שהנס של ג' תמוז תרפ"ז קשור ונרמז בפרשת קורח יותר מהנס של "שמש בגבעון דום". כי גם "ואתפלג קורח" הוא להיפך מהקילוס (שלא כמו "ויעש אלקים את הרקיע המבדיל", אשר נברא על ידי הקדוש-ברוך-הוא) – אך בכל זאת, גם "ואתפלג קורח" הביא למעלה של "ואני הנה נתתי לך את משמרת תרומתי", עד כדי כך ש"קורח" נעשה לפרשה בתורה.

46) להעיר מהידוע (ד"ה כי מנסה תש"ח. נתת ליראך תשי"א. ובכ"מ) בענין הפרש שבין בירורים לנסיונות, שניצוץ שבנסיון, מכיון שנפל למטה כ"כ עד שהוא מנגד לאלקות, א"א לבררו (ולכן אופן העבודה בנסיונות הוא בדרך דחי).

והו החידוש* שבהנס דג' תמוז (וי"ב תמוז), שגם המנגדים גופא – עי" הניצוץ שבהנסיונות – הוכרחו לסייע בהשחרור וגאולה.

(* בדרמ"צ (קפ"ב ע"ב) שעי" הצער שהקליפה מצערת אותו. מוציא הטוב שבתנשין ונהפך לטוב ממש. ע"ש. אבל הפיכת התנשין לטוב שבדרמ"צ שם הוא רק בנגע להאדם. אבל בנגע לתנשין עצמו הוא בדרך דחי. משא"כ בנוד"ה. שהם עצמם (וני" תוקף שלהם) סייעו בהשחרור.

יא. גם ההעלמות – מאת ה' ההוראה הנלמדת בעבודתנו הרוחנית מכל האמור לעיל היא:

כאשר רואים לפעמים ענינים המונעים ומעכבים את עבודת ה', הן מצד הטבע שטבע הקדוש-ברוך-הוא כבריאה (כטבע הילוך השמש, שהפריע ליהושע בהשגת הנצחון במלחמה), ואפילו מניעות ועיכובים הנוצרים על ידי מעשה בני אדם (בדומה להפרעות שהיו בשנת תרפ"ז),

יש לדעת, שכל הארועים המתרחשים בעולם הם מאת הקדוש-ברוך-הוא, ולכן לא ייתכן שהם אמנם יתנגדו באמת לעבודת ה', ח"ו, אלא רק "כי מנסה הוי' אלקיכם אתכם לדעת"⁴⁷, כדי שעל ידי הנסיונות תיגרם עוד התחזקות והתעלות בעבודת ה',

וכאשר ענין זה מתקבל באמת, רואים בסופו של דבר גם בעיני בשר, את האור הנוסף על ידי ההעלמות וההסתרים – כפי שמסיים הרבי ברשימה של ג' תמוז⁴⁸ – "ולכל בני ישראל יהיה אור ברוחניות ובגשמיות"⁴⁹.

(משיחות ש"פ קורח. ג' תמוז. תשח"י ותשכ"ד)

47) ראה יג, ד. וראה לקו"ת ראה יט, ג. דרמ"צ קפו, א ואילך. ד"ה כי מנסה שם. ועוד.
48) נרפסה בסה"מ קונטרסים ח"א – קונט" יד בתחלתו. לקו"ד ח"ד ליקוט לו בסופו.

49) שגם בגשמיות יהי' אור כמו ברוחניות – היפך 'ואתפלג קרח', הפרדת הרוחניות מהגשמיות. (ולהעיר מהמבואר לעיל ע' 116 הערה 80 דיוק הלשון (במדב"ר פ"ח, ד. רש"י טו, ה) "להפוך את הבוקר לערב").

ולהעיר שגם התחלת הרשימה הנ"ל "יהי ה"א עמנו כאשר הי' עם אבותינו" שייכת לענין זה, כי בחי' רקיע המבדיל (ואתפלג קרח), היא דוגמת הפרסא המפסקת בין מוחין למדות והבקשה "יהי ה"א עמנו כאשר הי' עם אבותינו" היא שלא יהי' הפסק בין המוחין [שנק' "אבותינו" (תניא רפ"ג. ובכ"מ)] להמדות (ראה ד"ה יהי' ה"א תש"י בסופו).

לזכות

כ"ק אדוננו מזרנו ורבינו מלך המשיח

יחי אדוננו מזרנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

(39) נח ת, כב.

(40) ראה לקו"ת ברכה צח, א.

(41) ראה בארוכה ד"ה וירד תרס"ב וד"ה בראשית ברא תש"ה פ"ל, שהבירור שמדברי הרשות מגיע רק בבחי' "לבוש מלכות", ודוקא עי" המצות ממשיכים מבחי' "כתר מלכות" (וראה גם תר"א צא, סע"ב. שערי אורה סד, א).

(42) שבת פח ב.